

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ТАНЦЮВАЛЬНА КУЛЬТУРА ІРЛАНДІЇ В СУЧАСНОМУ
ХОРЕОГРАФІЧНОМУ ПРОСТОРИ**

**Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу
13-431 групи
Спеціальність 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Тарасенко Катерина Русланівна

Керівник: доцентка Рехліцька А.Є.

Рецензент: викладач фахових
дисциплін циклової комісії:
Хореографія КЗ «Херсонський
фаховий коледж культури і
мистецтв» Шакула Д.Ю.

Івано-Франківськ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	5
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	5
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	8
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	12
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	12
2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту	13
2.3.Сценографія.....	17
ВИСНОВКИ	19
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21
ДОДАТКИ	23

ВСТУП

Актуальність проблеми. Танець - це складний та багатогранний феномен людської культури, який з давніх часів був невід'ємним супутником людини. Його глибину можна зрозуміти лише, поєднавши воедино біологічний, психологічний, соціокультурний, соціально-психологічний та філософський аспекти. Спочатку танець був засобом вираження емоцій та відзначення важливих подій. В процесі переходу людства на більш вищій рівень культурного розвитку змінювалась і танцювальна культура. Вона набуває різних видів і форм.

Одним з видів танцю є народний танець. Разом з музикою, народний танець яскраво виражає менталітет і творчість різних народів. Вивчення саме локальної традиційної культури набуває особливого значення, оскільки є відлунням традицій, хореографічної лексики та пластичної виразності.

В університеті заняття народно-сценічним танцем не зводились до вивчення танців окремої країни чи регіону, ми розглядали кращі зразки танців народів світу.

Процес утворення традицій детермінований історичною долею і соціальними умовами життєдіяльності народу, його світоглядом, національною самосвідомістю, побутом, звичаями тощо.

В університеті заняття народно-сценічним танцем не зводились до вивчення танців окремої країни чи регіону, ми розглядали кращі зразки танців народів світу. Так, вивчення народного традиційного фольклорного танцю Ірландії стало дуже популярним, хореографічне мистецтво Ірландії вражає своєю самобутністю, яскравістю та неповторністю і вже давно підкорило увесь світ, зокрема Україну.

Історія Ірландії налічує 33000 років, але кардинальних змін ірландське суспільство та культура набули близько 600 р. до н.р. з прибуттям на острів кельтських племен. Ірландці дуже пишаються своєю

історією та самобутністю, вони мають величезний вплив на їхній характер та ставлення до інших народів. Сучасні ірландці дуже товариські і ввічливі, щиро вітають відвідувачів країни та діляться своїми культурними здобутками. Саме тому для дослідження ми обрали тему: «Танцювальна культура Ірландії в сучасному хореографічному просторі».

Вивченням, дослідженням, класифікацією народних танців займались В.Верховинець, А.Гуменюк, А.Нагачевський, А. Богород, А.Підлипська, І.Сухішвілі, Н.Рамішвілі, М.Флетлі та інші. Вони не тільки збирали фольклорний танцювальний матеріал, а й адаптували його для сцени.

Мета. Дослідити ірландську хореографічну культуру, створити на основі її лексики власну хореографічну композицію.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- проаналізувати теоретичний матеріал та обґрунтувати історико-мистецькі засади хореографічної композиції;
- визначити ідейно-тематичну основу хореографічної композиції;
- описати композиційно-архітектонічну побудову твору;
- розробити графічну таблицю твору з описом хореографічного тексту;
- розробити оригінальну сценографію та створити костюми.

Об'єкт дослідження. Танцювальна культура Ірландії.

Предмет дослідження. Лексичний матеріал ірландських танців.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.

З появою перших людей, з'явилась необхідність в спілкуванні, яку тогочасні люди реалізовували за допомогою танців. Людина засвоювала все нові території, зустрічаючи на шляху нові відкриття, страхи та небезпеки. Формувались окремі нації, і, відповідно, національні особливості того чи іншого народу, характер та темперамент, що впливало на зміну танцювальної культури. Так формувались народні танці, які є невичерпною скарбницею для творців хореографічного мистецтва.

Танець – своєрідна книга життя народу, дослідивши яку, можна побачити всі перетворення, розвиток, розквіт та падіння тієї чи іншої нації. В танці відбивається сама душа народу, підкреслюється його особливість, що виражається в тій чи іншій манері виконання.

В наш час виник великий інтерес до ірландського народного танцю. Ці танці уособлюють у собі гордість та бешкетництво, бо легкі стрибки, ковзні кроки, кидки та захльостування ніг поєднуються з майже нерухомим корпусом, руками міцно притиснутими до тулуба та гордо піднятою головою.

Безліч історичних подій, які відбувались в самій країні, знайшли своє відображення в ірландській танцювальній культурі. Ще в XI столітті популярними були традиційні танцювальні гуляння, так звані feis (феш) які і стали першими згадки про ірландські танці, а точний опис ірландського танцю з'явився лише у XVI столітті. Характерними рисами давніх ірландських танців були швидкий темп та приставні кроки.

Значного впливу зазнали ірландські танці від французької та шотландської танцювальної культури, і, можливо, з часом споконвічний ірландський танець загубився б у часобігу, але цьому завадили англійські завойовники. Забороняючи все народне, колонізатори вміть перетворили ірландський танець на найжаданіший заборонений плід. Більш як сто п'ятдесят років ірландські танці перебували під офіційною заборонаю, їм навчалися таємно, черпаючи знання у мандрівних майстрів. Важко не погодитись з тим, що за таких умов ірландська танцювальна культура набувала особливої привабливості.

Кінець XVIII століття ознаменувався появою перших шкіл танцю, причому кожна мала свій власний стиль, бо майстри, що викладали танець, додавали стрибки, підскоки, оберти тощо. Цих стилів стало так багато, що наприкінці XIX століття розпочався процес відродження традиційної ірландської культури в цілому і зокрема – танців Ірландії. Цей процес отримав назву «Гельське відродження». Була створена спеціальна комісія (Ліга), яка займалась дослідженням ірландських танців, їх формалізацією та описом. Результатом їх праці стало визнання південної («мюнстерської») танцювальної школи основною, а танці в яких відбивались іноземні корені були проігноровані.

Тож тепер звернемося до різновидів ірландського танцю. Всі види ірландських танців виконуються під традиційні ірландські танцювальні мелодії. Це - рили, джиги та хорнпайпи [15].

Сольні танці так звані (Solo Dances) були розроблені в останній чверті вісімнадцятого століття. Сьогодні вони включають джигу хорнпайп, рил та сетові танці.

Джиг (The Jig). Як сольний танець має дві форми - Сліп (The Slip Jig) або хоп (The Hop Jig), в даний час вона виконується виключно жінками і вважається найбільш витонченим танцем. Танцювальний розмір джиги 6/8, 9/8 іноді 12/8.

Хорнпайп (The Hornpipe) на сьогодні є найбільш популярним ірландським танцем, його танцюють у всьому світі. Музичний розмір хорпайп – 2/4 або 4/4.

Ріл (The Reel) – музичний розмір – 4/4. По більшості виконується під double reel, single reel мелодії використовуються більше початківців.

Мережеві сольні танці (Solo Set Dances) виконуються під спеціальну музику, або уривки старовинних танцювальних мелодій. Мереживні мелодії складаються з двох частин – «the step» (перша частина) та «the set» (друга частина), при цьому як степ так і сет можуть не відповідати 8-bar структурі. У сетовому танці ритм рухів точно відповідає мелодії.

Наведемо приклади деяких з сольних танців: На 2/4 - The Blackbird, Downfall of Paris, King of The Fairies, The Lodge Road, Rodney's Glory. На 6/8 – The Blackthorn Stick, The Drunken Gauger, The Three Sea Captains, The Orange Rogue, Planxty Drury, Rub The Bag, St Patrick's Day. На 4/4 - Garden of Daises, Hunt, Kilkenny Races, Madame Bonaparte, Job of Journeywork, Youghal Harbour.

Кейлі (Ceilis – Irish Group Dances) це груповий вид танців, які виконуються як на змаганнях, так і на танцювальних вечірках. Кейлі мають різну побудову:

- коло - танцюристи парами беруться за руки, утворюючи коло;
- шеренга - танцюристи вишиковуються у дві лінії, парами, дівчина навпроти молодого чоловіка. Є певні обмеження в кількості пар (не більше 5).
- сет - від двох до восьми пар на однаковій відстані утворюють трикутник, квадрат або багатокутник.

вулиця, або колона: до сету з двох пар спина до спини будується наступний сет, така будова залежить від кількості бажаючих танцювати та вільного місця. Також колонна може будуватися по принципу дві партнерки з одним партнером, або дві пари поруч.

Характерними є складні перебудови, після закінчення певного сюжету партнери опиняються в різних місцях і продовжують танець з іншими. Танці в сеті будуються за певним принципом і мають вступ, завершення, «боді» - тіло танцю, яке повторюється кілька разів, і фігури, які танцюються між «боді» і не повторюються;

- існують ще так звані постановочні фігурні танці, вони створюються перш за все в шоу для видовищності і допускають різні відступи від стандартів [9].

Слід зазначити найвідоміших ірландських танцівників. Серед них – Джин Батлер професійна ірландська танцівниця, володарка Irish Post Award за «видатні досягнення в ірландських танцях».

Майкл Раян Флетлі (англ. Michael Ryan Flatley) - американо-ірландський танцюрист, хореограф, музикант та продюсер, двічі рекордсмен Книги Гіннеса як найшвидший танцюрист чечітки у світі (1989 року 28 ударів на секунду, 1998 року 35 ударів на секунду).

Тож різноманіття ірландських танців на сьогодні заволоділо увагою всього світу. Безліч учнів з самої Ірландії а також з багатьох інших країн приймають участь у чотирьох великих змаганнях – Національний чемпіонат Америки, Всеірландський чемпіонат, Чемпіонат Великобританії та Чемпіонат світу. Традиційно Чемпіонат світу проходить в Ірландії, і збирає тисячі танцюристів, тренерів, вчителів та вболівальників.

Ми дослідили історію виникнення танцю, розглянули його різновиди і зазначили особливості кожного, тож перейдемо до наступного етапу – створення власної хореографічної композиції.

1.2. Ідейно-тематична основа

Тема. Любовна історія молодих закоханих.

Ідея. Показ подолання перешкод на шляху кохання.

Надзавдання. Справжнє кохання не лякають труднощі, воно нестримне в досягненні бажаної гармонії.

Наскрізна дія. Пригоди молодої закоханої пари на шляху до омріяного щастя.

Конфлікт. В хореографічній композиції простежується конфлікт між добром і злом, між реальністю та світом міфів і легенд.

Видова спрямованість (вид хореографії). Стилізований народний танець.

Танцювальна форма. Хореографічна композиція

Танцювальний жанр. Лірико-фантастичний.

Лібрето.

В одному ірландському містечку живуть двоє закоханих. Але на шляху до їхнього щастя є нездоланна перешкода. Хлопець невиліковно хворий і невдовзі помре. Убита горем дівчина, шукає шляхи для порятунку коханого і не здається. Зі старовинної легенди вона дізналась про чарівний острів Тірнаног де час зупиняється. Назва острову означає «Земля молодості». Якщо закохані дістануться туди, то навіки залишаться молодими і будуть жити довго і щасливо. Час зупиниться для них, а з часом зупиниться і хвороба хлопця. Зібравшись, вони вирушають в дорогу. Але їх шлях далекий і не простий, це майже недоступний острів і потрапити туди можна тільки за запрошенням феї. Зібравшись, вони вирушають в дорогу до чарівного лісу, де сподіваються зустріти фею. Безліч перешкод зустріли вони на своєму шляху, на заваді їм ставали ліприкони у своїх зелених камзольчиках. Та непереборне бажання досягти омріяного, веде закоханих вперед, до зустрічі з чарівним, добрим світом фей, які допоможуть юним мрійникам потрапити на безсмертний острів вічної молодості.

Дійові особи та їх характеристика.

Молода дівчина – ніжна, добра, лагідна, мрійлива, палко закохана в бідного юнака. Вона приваблива, гарно танцює, притягує погляди інших молодиків, але вірна у коханні, та не помічає нікого крім свого обранця. Вона смілива, розумна, винахідлива. Її кмітливості можна позаздрити, вона не лякається Леприкона і майстерно його провела.

Молодий хлопець – сміливий, добрий, відданий у коханні, мрійливий. Хвороба віднімає його сили, та він мужньо переборює страх і біль. На шляху до мрії, зустрічаючи перешкоди, він без вагань захищає кохану дівчину та йде вперед.

Леприкони – чарівні істоти в зелених камзольчиках, вони виконують бажання, але часто вдаються до хитрощів. Вони невеликі на зріст, мають бороду і неодмінно горщик з золотими монетами.

Феї – маленькі чарівні істоти, кокетливі, чуйні, добрі, ніжні. Завдяки своїй магії, вони допомагають людям, творять добро і борються зі злом.

Аналіз музичного супроводу. Підбираючи музичний супровід до хореографічної композиції, ми звернулись до електронних ресурсів. Ми шукали музичні фрагменти, які б відповідали нашому задуму і гармонійно поєднувались між собою. Таким матеріалом стали ірландські народні мелодії у виконанні українського фолк гурту Run (Рун). Це не зовсім автентична музика, це композиції в сучасному стилі з використанням народних інструментів Ірландії. Мелодії прикрашені мелізмами та складними ритмічними фігурами. Ритм, навколо якого обвивається мелодія, розмірений але жвавий, спонукає до танцю. Величезну роль займає використання варіацій і нюансу ритму і мелодії.

Київський фолк-гурт «Рун», досліджує та виконує традиційну музику ірландців, шотландців та інших кельтських народів. Заснований у 2001 році, гурт має за мету зацікавити слухачів до фольклору, руйнуючи стереотипи про одноманітність народної музики. В репертуарі

колективу не тільки музика ірландських пагорбів та жваві народні танці (ріли і джиги, хорнпайпи і флінги, вальси і польки), є і повільні аери стародавніх бардів; запальні мунейри іспанської Галісії; музика шотландських Highlands, українських Карпат. Ці мелодії, відтворені в автентичній манері, з використанням традиційних, рідкісних в Україні музичних інструментів, створюють гарний настрій, спонукають до танцю і дозволяють просто відпочити від сучасних проблем. Гурт «озброєний», окрім звичних скрипки, гітари та мандоліни, ще й галісійською волинкою-гайти, тін-вісли (ірландською «сопілкою»), ірландською поперечною флейтою, бузукою, боураном (ірландський барабан) та специфічним ірландським діатонічним кнопковим аккордеоном [14].

Лад - мажорний

Форма - тричастинна.

Мелодія написана у музичному **розмірі** 4/4. Та прикрашена великою кількістю мелізмів, основну мелодію проводить скрипка.

Темп - Allegro vivace (швидко, живо)

Загальна кількість тактів – 140 такти.

Хронометраж – 3, 56 хв.

РОЗДІЛ 2.

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

Назва частини	Зміст
Експозиція	На вуличках старого міста зустрічаються закохані. Радість зустрічі затьмарює страшна звістка про невиліковну хворобу хлопця та його скору смерть.
Зав'язка	В пошуках порятунку для коханого дівчина звертається по допомогу до книжок, і знаходить підказку в старовинній легенді про чарівний острів вічної молодості, де час зупиняє свій хід.
Розвиток дії	Закохані вирушають у далекий, сповнений несподіванок, небезпек та пригод, путь. Зустрічаючи на шляху перепони, вони мужньо долають їх та просуваються вперед.
Кульмінація	Коли здається, що сили вже вичерпані, що надії були марні і немає сенсу рухатись вперед, молоді люди зустрічаються з тими, кого шукали – феями. Маленькі чарівні створіння, щиро запрошують закоханих на дивний острів вічної молодості.
Розв'язка	У супроводі фей, молодята, веселі, щасливі та безтурботні, рушають на зустріч вічному життю, позбувшись турбот і страхів за майбутнє.

2.2. Графічна таблиця твору та опис хореографічного тексту

Графічна фіксація постановки оформлюється у вигляді таблиці, з використанням загальноприйнятих умовних позначок та скорочень.

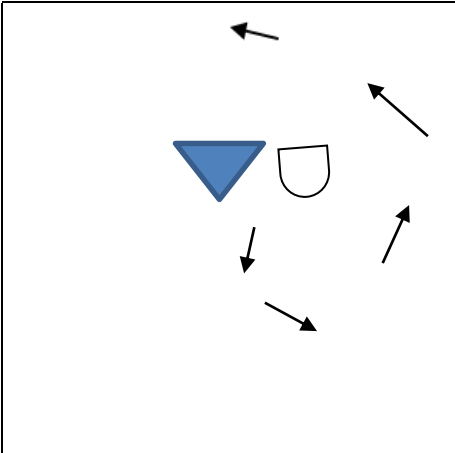
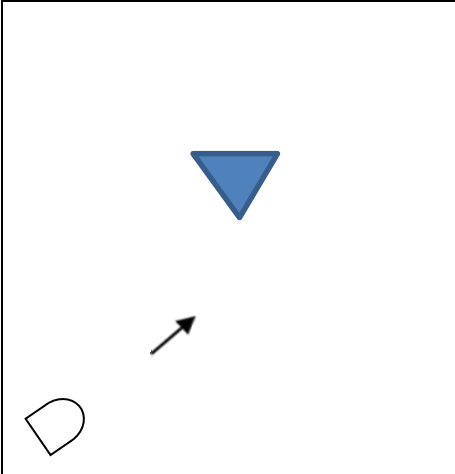
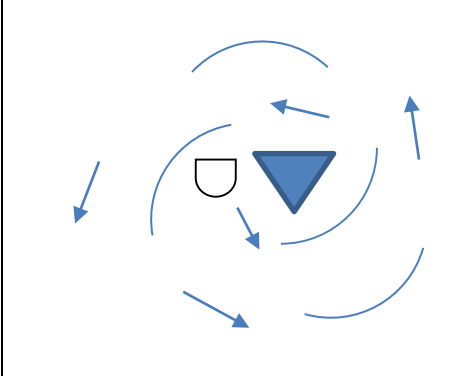
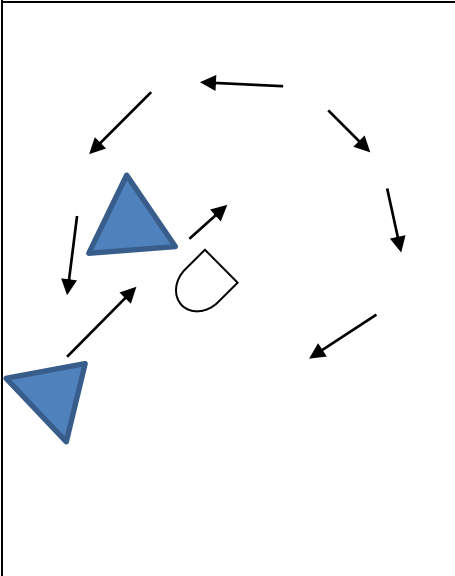
Спина дівчини - - обличчя дівчини

Спина хлопця обличчя хлопця

Напрямок руху

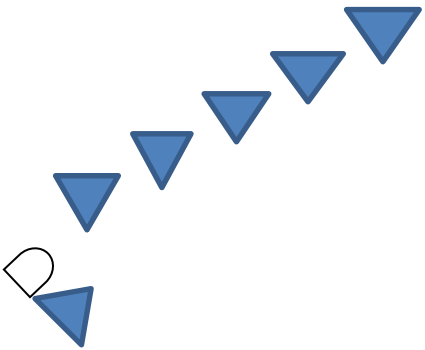
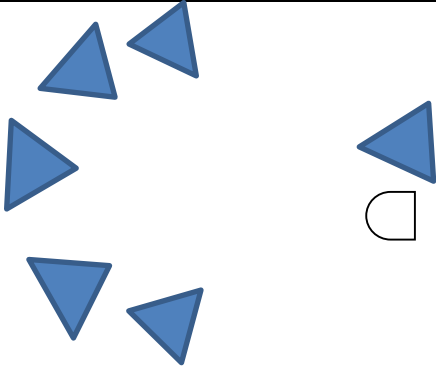
Рух по колу

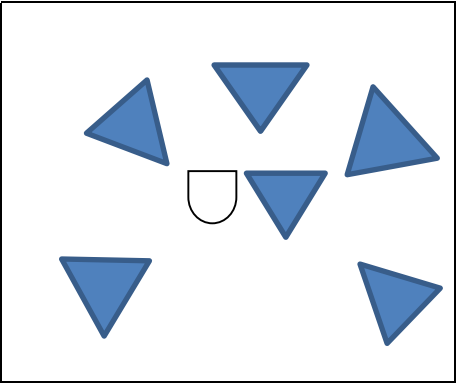
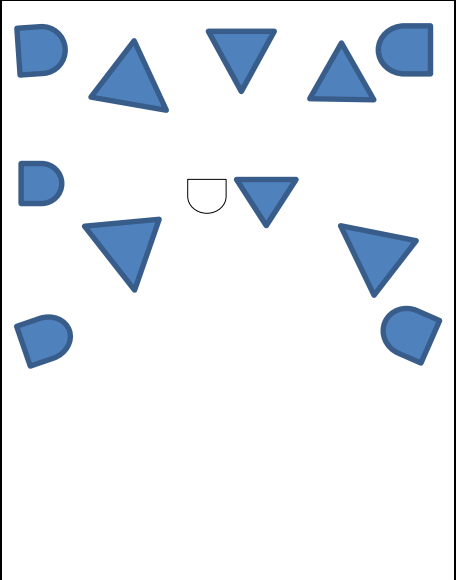
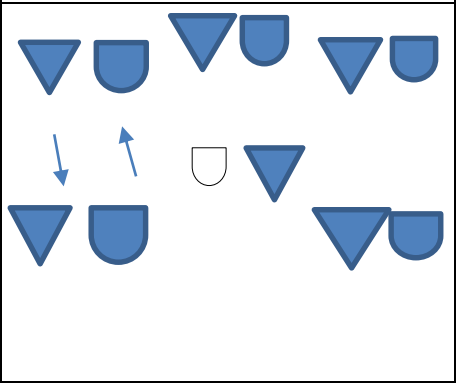
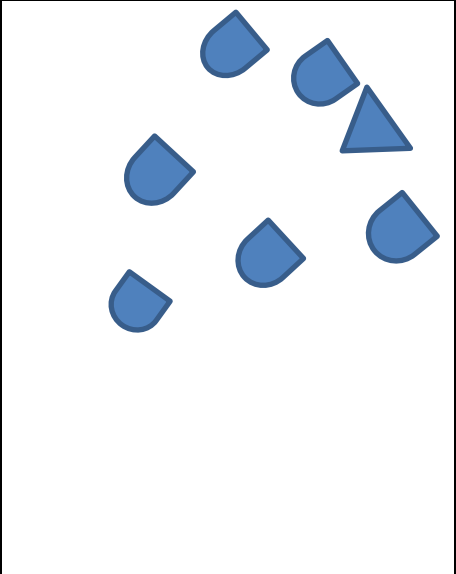
Архітек тоника	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція		1-8 т.	З лівої та правої куліси, рухаючись в напрямку центру виходять хлопець і дівчина. Виконують комбінацію
		9-12 т.	В центрі виконують комбінацію.

Зав'язка		13-20 т.	Хлопець залишається на місці виконує комбінацію. Дівчина рухається по колу, ніби шукаючи вихід із ситуації, що склалась. Виконує комбінацію.
		21-27	Дівчина рухається до центру, переконує хлопця, що вихід знайдено. Виконує комбінацію.
		28-40	Рухаються по спіралі, все збільшуючи коло. Виконують комбінацію.
		43-54	Рухаючись по колу, хлопець та дівчина (герої) зупиняються біля лівої першої куліси і починають рух спиною вперед до центру. В цей час з лівої першої куліси по черзі виходять п'ять

Розвиток дії

Розвиток дії

		хлопців (леприкони), рухаються між головними героями, розміщуючись навколо них. Виконують комбінацію.
	55-63	Хлопці (леприкони) вишикуються у діагональ. Головні герої, рухаючись по діагоналі, проходять між хлопцями (леприконами) виконують комбінацію. Хлопці (леприкони) рухаються слідом за головними героями, в кінці діагоналі повертають ліворуч.
	70-76	Утворивши півколо, хлопці (леприкони) по черзі взаємодіють з головними героями.

Кульмінація		77-80	Хлопці (леприкони) утворили коло навколо головних героїв, ніби заманивши їх у пастку.
		125-131	На сцену виходять дівчата (феї). Рухаються в напрямку хлопців (леприконів). Разом виконують комбінації. Головні герої в центрі виконують сольну комбінацію.
		131-135	Хлопці (леприкони) та дівчата (феї) починають рух по колу в різних напрямках.
		136-140	Хлопці(леприкони) залишають сцену через ліву бічну кулісу. Дівчата (феї) переміщуються, утворюють клин, як напрямок до чарівного острова. Разом залишають сцену.

Розв'язка

2.3. Сценографія

Оформлення сценічного простору. Для створення особливої атмосфери та покращення візуалізації хореографічної композиції ми розробили оригінальну сценографію.

Для декорації сцени ми використали завіси бежевого кольору, на них розміщені штучні рослини та квіти, в потрібну мить за допомоги електричного сигналу квіти розкриваються. За нашим задумом це відбувається в кульмінації, коли з'являються феї. Задник сцени являє собою великий екран, на який проектуються необхідні картинки. В експозиції на екрані з'являється зображення міської площі, з розвитком дії - картинка ірландської природи. Поява Леприкона супроводжується задимленням димової пушки, створюється ефект містифікації.

Світлова партитура. Софіти, розміщені над сценою, забезпечують безтіньове освітлення та створюють ефект яскравого сонячного дня, це освітлення зберігається протягом всієї композиції, змінюється лише колір ламп та їх яскравість. Наприклад, пригнічений стан героїв підкреслюється ніби похмурістю природи навколо них, цей ефект створюється шляхом приглушення освітлення, здається, що світ навколо став чорно-білим. Поява Леприкона повинна трохи налякати глядача, тому світло майже повністю згасає, працює лише портал та бокові підсвіти (освітлюється глиб сцени та створюється об'ємність). Розв'язка супроводжується яскравим розсіяним світлом, герої ніби розчиняються в ньому, поринаючи у вічне життя.

Ескізи костюмів.

Жіночий костюм являє собою коротку сукню з широкою спідницею смарагдового кольору з чорними вставками. Сукня щедро прикрашена золотим кельтським візерунком, на грудях, по спідниці та на рукавах. Рукав сукні вільний, біля зап'ястку розширюється, утворюючи своєрідний волан. Костюм доповнюється білими колготами.

Взуття – м'які, легкі шкіряні тапочки без підборів та набійок, мають довгий шнурок. Колір чорний.

Зачіска – розпущене волосся, завите у тугі спіральки (така зачіска є характерною для ірландських танців).

Чоловічий костюм представлений неширокими штанами і сорочкою чорного кольору, доповненням слугує жилет з тисненням золотими нитками у вигляді ромбів.

Взуття – шкіряні черевики чорного кольору з м'якою підошвою та невеликим підбором.

Костюм Леприкона. Неширокі штани зеленого кольору, зелений сюртучок, прикрашений вставками з крапчастої тканини

Взуття – шкіряні черевики чорного кольору з м'якою підошвою та невеликим підбором.

Костюм феї. Коротка сукня з широкою спідницею, зеленого кольору, рукав вільний. На спині кріпляться невеликі прозорі крильця.

Взуття – м'які, легкі шкіряні тапочки без підборів та набійок, мають довгий шнурок. Колір чорний.

Зачіска – розпущене волосся прикрашене штучними квітками.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичного матеріалу з обраної теми довело, що ірландські народні танці стали прикладом фольклору, який популярний не тільки в самого народу, а й далеко за межами «Смарагдового острова». Простий зовні, він є важким у виконанні, оскільки чіткість та технічність досягається роками наполегливої роботи. Живі та жваві, яскраві та образні, ірландські танці створюють чудовий настрій, виражають найбільшу свободу експресії. Заборонені раніше, зараз вони поширилися світом, створено багато шкіл ірландського танцю, проводяться великі змагання і чемпіонати.

Актуальність обраної теми була зумовлена популярністю ірландських танців, а також недостатністю теоретичного матеріалу.

Дослідивши історичні аспекти танців Ірландії, розглянувши його види, ознайомившись з технікою виконання рухів, з основними положеннями корпусу, голови, рук і ніг, ми перейшли до створення власної хореографічної композиції. Придумали сюжет та склали лібрето, визначили тему та ідею твору. Обравши виконавців, донесли до них наш задум та детально охарактеризували їх персонажів.

З великої кількості ірландських мелодій ми обрали сучасні музичні композиції з використанням народних інструментів Ірландії у виконанні київського гурту кельтської музики «Run». Ми визначили форму, темп і музичний розмір, описали характерні особливості.

Будь який хореографічний твір, слідуючи законам драматургії, поділяється на певні частини. Тож і нами хореографічну композицію було розбито на експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Кожній частині було надано опис та визначена кількість тактів.

На етапі відпрацювання рухів та комбінацій танцю, ми стикнулись з певними труднощами, оскільки в ірландському танці працюють ноги, а

руки та корпус залишаються нерухомими, це досить незвично для нас і тому потребувало певного часу.

Малюнки танцю, переміщення були зафіксовані нами в графічній таблиці, опис складених комбінацій надається у додатку.

Покращенню візуалізації сприяє декорація сцени, костюми танцівників, освітлення, реквізит. Все це було створено нами з урахуванням ідеї хореографічної композиції, особливостей автентичного вбрання, різноманіттям освітлювальних приладів.

Кінцевим етапом на шляху досягнення поставленої мети стало сценічне втілення хореографічного задуму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. Київ: Музична Україна, 1969.
- 2 Захаров Р. В. Искусство балетмейстера. Л.,1954.
- 3 Захаров Р. Сочинение танца М.: Искусство, 1983.
- 4 Колногузенко Б.М. Мистецтво балетмейстера. Харків: ХДАК, 2007. 85с.
- 5 Рехліцька А.Є. Мистецтво балетмейстера. Навчальний посібник. Херсон : 2012. 94 с.
- 6 Шариков Д. Мистецтвознавча наука хореографія як феномен художньої культури. Історія та художня практика хореографічної культури. К., 2013.
- 7 Вільховченко Т. І. Процес творення хореографічного образу засобами виразності різних видів мистецтв <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4984/1/5%28319%292018-%20%281%29.pdf>
- 8 Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. URL: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/voldko_v_f_metodyka_vykladannya_narodno_scenichnogo_tancyu.pdf
- 9 Ірландський танець. Ірландські танці: історія виникнення, що це Історія галлів переселенців. URL: <https://lesmag.ru/irlandskii-tanec-irlandskie-tancy-istoriya-vozniknoveniya-chto-eto-istoriya.html>
- 10 Ірландська фонова музика. URL: <https://zvukipro.com/music/1448-irlandskaja-fonovaja-muzyka-bez-slov.html>
- 11 Історія та культура Смарагдового острова Ірландія. URL: <https://www.yoair.com/uk/blog/anthropology-history-and-culture-of-the-emerald-isle-ireland/>
- 12 Колісніченко Ю.В. Основи народно-сценічного танцю. URL:

<https://books.google.com/books?id=KLjoCQAAQBAJ&printsec=copyright>

- 13 Музика Ірландії. URL: <https://profilbaru.com/uk/>
- 14 Музичні програми. Музика кельтських народів від гурту Run. URL: <https://www.mundm.kiev.ua/DPTM/FOLKMUS.SHTML>
- 15 Національний танець Ірландії, назви. Ірландські народні танці: історія і особливості. Національний костюм для ірландських танців. URL: <https://modernwife.ru/nacionalnyi-tanec-irlandii-nazvanie-irlandskie-narodnye-tancy/>
- 16 Терешенко Н.В. Історія та методика бального танцю: навч.-метод. посібн. для студентів напрямку підготовки (спеціальності) «Хореографія» вищих навчальних закладів. Херсон: МПП «Издательство «ІТ, 2015. 220с.
- 17 Як танцювати ірландський танець. URL: <http://www.dance.net/topic/258836/1/Irish/So-you-want-to-be-an-Irish-Dancer.html>
- 18 Як танцювати ірландський танець. URL: <http://help-me.pp.ua/7483-yak-tancyuvati-rlandskiy-tanec.html>

ДОДАТКИ

Додаток А.

Положення корпусу під час танцю чітко зафіксоване. Спину тримаємо прямо, голова злегка підведена, підборіддя опускати не можна. В ірландському танці не заведено нахилитися всім корпусом, якщо нахилу вимагає композиція, то можна нахилити лише голову. Плечі та стегна також нерухомі.

Положення рук також фіксоване. Плечі опущені донизу, руки розташовані по боках та легко стиснуті в кулаки. Рука в Ірландському танці являє собою пряму лінію. Рухати зап'ястками та кистями не можна.

Ступні повинні бути розгорнуті зовні на скільки це можливо. Таке положення зберігається протягом усього танцю. Пальці повинні бути натягнуті, стопа являє собою продовження голені. Ноги треба тримати схрещеними колінами. Одне коліно повинно завжди перекривати інше, навіть коли виноситься нога вперед, або здійснюєте стрибкові елементи, ноги завжди повинні вертатися в схрещене положення. Правильна схрещеність для ірландського танцю це, коли всі рухи наближені до центральної лінії.

Ірландські танці виконуються на півпальцях. При цьому п'ятка не просто повинна бути відірвана від підлоги, треба якомога вище витягнутись на носках вгору.

Джигга.

Витягніть ліву ногу перед собою, а потім опуститесь на неї, одночасно перемістивши праву ногу прямо за ліву і поставивши її в п'яту закриту позицію, при якій п'ятка однієї ноги щільно стикається з носком іншої ноги. Вага тіла при цьому переноситься з передньої (лівої) ноги на задню (праву). Тут же підніміть ліву ногу так, щоб носок ступні опинився поруч з правим коліном. В той час, як ліва ступня знаходиться біля правого коліна, утримуючи ліве коліно попереду себе в зігнутому

положенні, після чого зробіть лівою ногою черговий стрибок. Завершивши стрибок, зробіть 3 кроки назад з правої ноги і поверніться у вихідну позицію

Ріл.

Почніть рух з того, що виставите ліву ногу вперед перед собою і встаньте на неї. Одночасно відведіть праву ногу назад за ліву і поставте впритул до неї в закриту п'яту позицію. При цьому перенесіть вагу тіла з передньої (лівої) ноги на задню (праву). Зігніть праве коліно, одночасно здійснюючи невеликий стрибок. По завершенні стрибка приземлитесь на праву ногу. Потім витягніть праву ногу перед собою і зробіть 7 швидких кроків вперед. Після цього підніміть праву ногу і перескочите на неї. Підніміть праву ногу до рівня коліна. Здійсніть невеликий стрибок, опустившись при цьому на ліву ногу. Витягніть ліву ногу попереду себе. Зробіть сім швидких кроків вперед, підніміть ліву ногу і перестрибніть на неї. Поставте ліву ногу перед правою. Зробіть крок і підніміться навшпиньки лівої ноги. Таким чином права нога повинна залишитися позаду. Вдарте каблуком три рази і повторіть те ж саме з другою ногою

Додаток Б

Додаток В

Додаток Г

Додаток Д

Додаток Е

